

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
23 januari 2019

Ons kenmerk
TIP/U201900022
Lbr. 19/006

Telefoon
070 373 83 93

Bijlage(n)
-

Onderwerp
Actualiteiten hulpmiddelen Wmo

Samenvatting

Hierbij informeren we u over de verstrekking van hulpmiddelen aan thuiswonende cliënten met een Wlz-indicatie en cliënten die in een instelling zonder behandeling wonen.

De verstrekking van hulpmiddelen aan deze laatste groep zou per 1 januari 2019 overgeheveld worden naar de Wlz, maar deze datum is niet gehaald. In deze brief vindt u informatie over de achtergrond van deze vertraging en het vervolg.

Vervolgens vragen we uw aandacht voor overige ontwikkelingen op het dossier Hulpmiddelen:

- de geactualiseerde Handreiking Inkoop Hulpmiddelen
- de voortgang van het domeinoverstijgend vervolgonderzoek via klantreizen, in opdracht van het ministerie van VWS
- cliënten met complexe problematiek die verschillende Wmo-voorzieningen nodig hebben
- sporthulpmiddelen

Aan de leden

Datum

23 januari 2019

Ons kenmerk

TIP/U201900022

Lbr. 19/006

Telefoon

070 373 83 93

Bijlage(n)

-

Onderwerp

Actualiteiten hulpmiddelen Wmo

Geacht college en gemeenteraad,

1. Mensen met Wlz-indicatie

De meeste mensen met een Wlz-indicatie zijn opgenomen in een instelling, maar het aantal thuiswonenden neemt ieder jaar toe. Het type hulpmiddel en de woonvorm zijn bepalend of de gemeente deze voorziening al dan niet moet verstrekken onder de Wmo 2015. Het onderscheid tussen de verschillende woonvormen is niet altijd duidelijk en de praktijk verschilt tussen gemeenten. De uitvoeringspraktijk is daardoor onoverzichtelijk, dit roept veel vragen op bij betrokkenen. Op dit moment wordt door het ministerie van VWS een voorstel uitgewerkt om - naar verwachting - per 2020 de volgende situatie te bereiken:

- Mensen die in een *instelling* wonen, krijgen de benodigde hulpmiddelen en woningaanpassingen verstrekt vanuit de Wlz. Dit betreft zowel roerende voorzieningen (zoals tilliften en douchestoelen) als mobiliteitshulpmiddelen (zoals rolstoelen, scootmobielen en aangepaste fietsen). Het is dan niet meer van belang of de instelling wel of geen behandeling levert. De overheveling van deze taken zal gepaard gaan met een financiële uitname waarover de VNG en VWS dit voorjaar bestuurlijke afspraken zullen maken.
- Mensen die *thuiswonend* zijn, blijven vanuit de Wmo 2015 aanspraak maken op zowel roerende voorzieningen als mobiliteitshulpmiddelen en woningaanpassingen. Het Rijk heeft geen plannen om dit te veranderen.

Aandacht voor geclusterde woonvormen

Het aantal mensen met een Wlz-indicatie dat met meerdere zorgvragers bij elkaar woont, groeit ieder jaar. Dit soort woonvormen vallen op dit moment onder 'thuiswonend' want het betreft de leveringsvormen PGB, MPT (Modulair Pakket Thuis) en VPT (Volledig Pakket Thuis). Het ministerie van VWS onderzoekt de komende periode, samen met o.a. de VNG, Zorgverzekeraars Nederland en brancheorganisaties van zorgaanbieders, welke plek de geclusterde woonvormen moeten hebben in het stelsel. We zoeken nog enkele gemeenten die op dit onderwerp mee willen denken, maak uw interesse kenbaar via Juriaan.Vrind@VNG.nl.

Gemeenten kunnen binnen de Wmo 2015 in principe alleen maatwerkvoorzieningen aan individuele personen verstrekken, maar bij dit soort woonvormen past het vaak beter te werken met gedeelde hulpmiddelen. Zo dragen bijvoorbeeld gedeelde tilliften, driewiel fietsen en scootmobielen bij aan het wooncomfort en wordt daarmee ook voorkomen dat er onnodig veel vergelijkbare hulpmiddelen aanwezig zijn in de woonvorm. Daarom vindt de VNG dat mensen met een Wlz-indicatie die in een geclusterde woonvorm wonen, eventuele roerende voorzieningen en mobiliteitshulpmiddelen vanuit de Wlz verstrekt zouden moeten krijgen.

2. Overige ontwikkelingen

VWS heeft begin 2018 onderzoek laten doen naar knelpunten bij de Wmo-hulpmiddelenverstrekking door gemeenten, woningaanpassingen en verhuizingen. Dit onderzoek heeft geleid tot een veranderagenda¹, VNG en VWS maakten mei 2018 bestuurlijke afspraken om de praktijk van Wmo-hulpmiddelenverstrekking te verbeteren, in lijn met de oplossingsrichtingen uit de veranderagenda². Om die reden vragen we achtereenvolgens uw aandacht voor:

- de vernieuwde Handreiking inkoop hulpmiddelen
- een domeinoverstijgend vervolgonderzoek via klantreizen
- cliënten met complexe problematiek
- sporthulpmiddelen.

2.a Geactualiseerde Handreiking Inkoop Hulpmiddelen

Goede afspraken bij de inkoop van hulpmiddelen kunnen een vlotte en correcte afhandeling tussen aanvraag en levering bevorderen. Bovendien dragen deze bij aan het bieden van de benodigde service aan inwoners. De oude handreiking hulpmiddelen uit 2014, uitgebracht door de VNG en Firevaned (de branchevereniging van hulpmiddelenleveranciers), was vooral gericht op de prijs en te weinig op vernieuwing. De VNG en Firevaned hebben recent een geactualiseerde handreiking uitgebracht, in samenspraak met Ieder(in).

Op meerdere momenten is bij gemeenten getoetst of de handreiking goed aansluit bij de behoefte om de verwerving van hulpmiddelen te verbeteren. In lijn met de verbeteragenda en bestuurlijke afspraken gaat de handreiking nadrukkelijk in op de positie van gebruikers, geeft deze extra handvatten voor het omgaan met spoedeisende situaties, en vraagt bijvoorbeeld ook aandacht voor de verhuisregeling. De geactualiseerde handreiking vindt u op www.vng.nl/hulpmiddelen.

¹ Te raadplegen via <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2018/05/18/veranderagenda-knelpunten-wmohulpmiddelen/veranderagenda-knelpunten-wmohulpmiddelen.pdf>

² Te raadplegen via [https://vng.nl/files/vng/brieven/2018/176386 - brief aan alle gemeenten getekende brief.pdf](https://vng.nl/files/vng/brieven/2018/176386_-_brief_aan_alle_gemeenten_getekende_brief.pdf)

2.b Domeinoverstijgend vervolgonderzoek hulpmiddelen

Inwoners met een verzoek rond hulpmiddelen en woningaanpassingen kunnen te maken krijgen met verschillende domeinen (Wlz, Zvw, Wmo 2015) en regelingen van het UWV waaruit deze verstrekt kunnen worden. In veruit de meeste gevallen verloopt de verstrekking van hulpmiddelen naar tevredenheid, eventueel door raadpleging van Regelhulp (www.regelhulp.nl) of na tussenkomst van het Juiste Loket (www.juisteloket.nl). Toch komen structureel ook signalen van knelpunten binnen. Uit de analyse en de input van cliënten- en belangenorganisaties (voorjaar 2018) is ook gebleken dat enkele knelpunten domeinoverstijgend zijn.

VWS heeft samen met de betrokken uitvoerders (VNG/gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren) en ieder(in) aan onderzoeksbureau PwC gevraagd een aantal zgn. patiëntenreizen in beeld te brengen. De uitkomsten van dit vervolgonderzoek moeten eind januari gereed zijn, zij dienen als input voor een brede dialoog met gemeenten, leveranciers, zorgverzekeraars, zorgkantoren en patiëntenorganisaties. Het uitgangspunt is dat alle organisaties gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen om ook bij complexe situaties tot een passend aanbod te komen.

2.c Knelpunten bij complexe hulpvragen

Hulpmiddelen en woningaanpassingen zijn juist voor mensen met een complexe hulpvraag essentieel om zo goed en zelfstandig als mogelijk te kunnen (blijven) functioneren. Zeker bij een progressieve ziekte, een acute gezondheidswijziging of andere ingrijpende levensgebeurtenis is een vlotte en correcte afhandeling van de aanvraag essentieel, waarbij de hulpmiddelen écht moeten aansluiten bij de behoefte en situatie van de inwoner.

Samen met patiëntenorganisaties heeft de VNG een publicatie gemaakt met tips en aanbevelingen voor betrokkenen in het aanvraagproces. In 2019 vinden twee gesprekstafels plaats waarmee een verdieping wordt gemaakt op deze eerdere publicatie. De eerste gesprekstafel is op vrijdag 8 februari in Eindhoven, de tweede op woensdag 3 april in Wijk aan Zee. Meer informatie over de publicatie en aanmelding voor de gesprekstafels vindt u op www.vng.nl/hulpmiddelen.

2.d Sporthulpmiddelen voor mensen met een beperking

Helaas blijken mensen met een beperking die (willen) sporten in de praktijk vaak belemmeringen te ondervinden qua mobiliteit, materialen en financiële middelen. Voor verbetering van de toegankelijkheid van sporthulpmiddelen heeft VWS een aantal organisaties (Special Heroes Nederland, Kenniscentrum Sport, Vereniging Gehandicaptensport Nederland en Esther Vergeer Foundation) gevraagd tot een plan van aanpak te komen waardoor de belemmeringen mogelijk verkleind worden. Een eerste onderdeel is een inventarisatie van de huidige stand van zaken, waarna de opgehaalde informatie en kennis beschikbaar wordt gesteld.

Namens VWS vragen we via deze weg uw medewerking dit onderzoek. Wmo-en Sportafdelingen kunnen een vragenlijst activeren via: <https://nl.surveymonkey.com/r/9Z36S33>.

Heeft u vragen over de enquête, neem dan contact op met Hans Leutscher, Kenniscentrum Sport: hans.leutscher@kcsport.nl).

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Algemeen directeur